SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2020/758

z dne 4. junija 2020

o ukrepih, ki jih mora sprejeti Združeno kraljestvo v zvezi z organizmoma *Xylella fastidiosa* in *Ceratocystis platani*

(notificirano pod dokumentarno številko C(2020) 3604)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, spremembi uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 652/2014 in (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 69/464/EGS, 74/647/EGS, 93/85/EGS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES in 2007/33/ES ([1]) ter zlasti člena 52(4) Uredbe v povezavi s členom 131 Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 127(1) Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo se v prehodnem obdobju iz navedenega sporazuma za Združeno kraljestvo in v njem uporablja pravo Unije. To prehodno obdobje se bo izteklo 31. decembra 2020.

(2) V skladu s členom 52(1) Uredbe (EU) 2016/2031 je Združeno kraljestvo 10. marca 2020 Komisijo uradno obvestilo o ukrepu Unije, za katerega bi želelo, da ga Unija sprejme, med drugim proti organizmoma *Xylella fastidiosa* in *Ceratocystis platani* (v nadaljnjem besedilu: specificirani škodljivi organizmi). V skladu s členom 52(2) navedene uredbe je Združeno kraljestvo priglasilo tudi začasne nacionalne ukrepe, ki jih namerava uvesti ob odsotnosti ukrepov Unije.

(3) Kar zadeva organizem *Xylella fastidiosa*, je Združeno kraljestvo navedlo, da prestrežba okuženih oljk v Belgiji leta 2018 in nedavni primer v vasi Vinca v Italiji leta 2019 kažeta, da obstaja tveganje prenosa okuženih rastlin brez vidnih simptomov na ozemlje Združenega kraljestva. Združeno kraljestvo je nadalje trdilo, da sedanji ukrepi Unije v zvezi z navedenim škodljivim organizmom ne obravnavajo tveganj, ki so bila izpostavljena v njegovi oceni tveganja zaradi škodljivega organizma ([3]) v zvezi z organizmom *Xylella fastidiosa*, in da ni dokazov, da bi se pri pregledu ukrepov Unije, ki trenutno poteka, upoštevale zahteve, ki jih je prej predlagalo Združeno kraljestvo. Navedlo je tudi, da sedanji ukrepi Unije proti organizmu *Xylella fastidiosa*, določeni v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2015/789 ([4]), in osnutek akta, ki je bil državam članicam predložen za izmenjavo mnenj in s katerim naj bi se razveljavil navedeni sklep, ne obravnavajo potrebe po strožjih zahtevah glede teh gostiteljskih vrst. Združeno kraljestvo je trdilo, da še vedno obstaja nesprejemljiva raven tveganja zaradi škodljivih organizmov in da namerava zato uvesti nacionalne ukrepe v skladu s členom 52 Uredbe (EU) 2016/2031, če Unija ne bi sprejela ustreznih zahtev, ki bi jih želelo Združeno kraljestvo.

(4) Združeno kraljestvo je poleg tega navedlo, da se z njegovim predlaganim ukrepom med drugim prepoveduje vnos rastlin rodu *Coffea* in vrste *Polygala myrtifolia* L, razen plodov ali semen, iz tretjih držav, vključno iz Unije, v Združeno kraljestvo. Določilo je tudi, da je vnos ali premik v Združeno kraljestvo rastlin, razen plodov in semen, vrst *Olea europaea* L., *Lavandula*, *Nerium oleander* L., *Prunus dulcis* L. in *Rosmarinus officinalis* L., ki so bile vzgojene na območjih Unije, na katerih navzočnost škodljivega organizma ni znana, dovoljen le, če so rastline vsaj eno leto pred izvozom rasle na registriranem in nadzorovanem mestu pridelave, ki je obdano z 200-metrskim območjem, za katero je znano, da je prosto škodljivega organizma, in so bile vsako leto pregledane na podlagi intenzivnega vzorčenja in testiranja, nadaljnji pregled pa se opravi neposredno pred njihovim premikom. V primeru vnosa ali

([1]) UL L 317, 23.11.2016, str. 4.
([2]) UL L 29, 31.1.2020, str. 7.
([3]) Department for Environment, Food and Rural Affairs, Rapid Pest Risk Analysis (PRA) for *Xylella fastidiosa*, februar 2020; https://planthealthportal.defra.gov.uk/assets/pras/Xylella-Draft-PRA.pdf.
([4]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2015/789 z dne 18. maja 2015 glede ukrepov za preprečevanje vnosa organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) v Unijo in njegovega širjenja znotraj Unije (UL L 125, 21.5.2015, str. 36).

premika neukoreninjenih potaknjencev vrst *Lavandula*, *Nerium oleander* L. in *Rosmarinus officinalis* L. v Združeno kraljestvo bi morali ti potaknjenci izhajati iz matičnih rastlin, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje. V primeru območij, na katerih je znana navzočnost škodljivega organizma, je uvoz rastlin vrst *Olea europaea* L. in *Prunus dulcis* L. iz Unije v Združeno kraljestvo dovoljen le, če so štiri leta pred izvozom ali, če gre za mlajše rastline, v njihovi celotni življenjski dobi rasle na fizično zaščiteni enoti pridelave.

(5) Kar zadeva organizem *Ceratocystis platani*, je Združeno kraljestvo navedlo, da so bile po prerazvrstitvi navedenega škodljivega organizma kot karantenskega škodljivega organizma za Unijo v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/2072 ([5]) oznake varovanega območja preklicane, zato je zdaj mogoče ob izpolnjevanju posebnih zahtev premikati drevesa rodu *Platanus* z enot pridelave na okuženih območjih. Po mnenju Združenega kraljestva nove zahteve iz točke 17 Priloge VIII k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/2072, ki določajo dodatno možnost, da se rastline lahko proizvajajo na mestu pridelave, ki je prosto navedenega škodljivega organizma, ne zagotavljajo enake ravni fitosanitarne zaščite kot zahteva, da so rastline pridelane na območju, ki je prosto škodljivega organizma, tudi ob upoštevanju dejstva, da so bili odkriti novi primeri škodljivega organizma v Franciji.

(6) Združeno kraljestvo je na podlagi teh pomislekov v svojih ukrepih predlagalo, da bi morale rastline rodu *Platanus* L. za saditev, razen semen, v celotni življenjski dobi rasti na območju, prostem škodljivega organizma, ali na varovanem območju Unije.

(7) Združeno kraljestvo je v predlaganih ukrepih tudi določilo, da bo mogoče navedene rastline, za katere veljajo ukrepi v zvezi organizmoma *Xylella fastidiosa* in *Ceratocystis platani*, premikati v Združeno kraljestvo le ob predložitvi uradne izjave, ki potrjuje skladnost z zgoraj navedenimi zahtevami.

(8) Obvestilo Združenega kraljestva je vključevalo tudi predloge ukrepov proti škodljivima organizmoma *Agrilus planipennis* in *Candidatus Phytoplasma* ulmi, ki so strožji od veljavnih pravil Unije. Komisija bo te ukrepe preučila in pregledala ter jih obravnavala v Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo.

(9) Združeno kraljestvo je 1. aprila 2020 obvestilo Komisijo, da bodo nacionalni ukrepi za specificirane škodljive organizme začeli veljati 21. aprila 2020, pri čemer se bodo sprva uporabljali v Angliji, kmalu nato pa še v drugih delih Združenega kraljestva.

(10) Na podlagi elementov, ki jih je priglasilo Združeno kraljestvo, je Komisija v skladu s členom 52(3) ocenila, da je bilo navedeno tveganje v zvezi z organizmom *Xylella fastidiosa* ustrezno zmanjšano s členom 9 Izvedbenega sklepa (EU) 2015/789, tveganje v zvezi z organizmom *Ceratocystis platani* pa s točko 17 Priloge VIII k Izvedbeni uredbi 2019/2072. Komisija je zlasti menila, da ni na voljo nobenih novih znanstvenih ali tehničnih dokazov, ki bi upravičili spremembo navedenih ukrepov. O obvestilu Združenega kraljestva je obvestila tudi države članice in jih pozvala, naj svoje mnenje predložijo do 24. aprila 2020.

(11) Komisija je 3. aprila 2020 Združeno kraljestvo pozvala, naj nemudoma odloži sprejetje takih ukrepov. Združeno kraljestvo je tudi obvestila, da zahteva po dodatni izjavi, ki spremlja zadevno blago, ni v skladu z določbami Uredbe (EU) 2016/2031 za premike nadzorovanih rastlin po Uniji, poleg tega pa si je pridržala možnost sprejetja akta v skladu s členom 52(4) navedene uredbe.

(12) Združeno kraljestvo je 20. aprila 2020 odgovorilo z dodatnimi razlogi, zakaj meni, da je treba osnutek nacionalnih ukrepov sprejeti.

([5]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 z dne 28. novembra 2019 o določitvi enotnih pogojev za izvajanje Uredbe (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, kar zadeva ukrepe varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 690/2008 in spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (UL L 319, 10.12.2019, str. 1).

(13) Kar zadeva organizem *Xylella fastidiosa*, je opozorilo na navzočnost škodljivega organizma na rastlinskem materialu iz Unije, s katerim se je trgovalo ali ki je bil namenjeno trgovini (npr. prestrežba navedenega škodljivega organizma v Belgiji), in sklepe Evropske agencije za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) o obdobjih, v katerih simptomi škodljivega organizma niso izraženi („asimptomatska obdobja"), ki niso bili upoštevani v zakonodaji Unije. Po mnenju Združenega kraljestva oba dejavnika kažeta na stalno tveganje, da bi se iz Unije izvozil okuženi material (vključno z asimptomatskim materialom).

(14) V zvezi z organizmom *Ceratocystis platani* je Združeno kraljestvo še navedlo, da so njegovi ukrepi odziv na razmere, ki so nastale po predložitvi dodatnih informacij Stalnemu odboru za rastline, živali, hrano in krmo novembra 2019. Te dodatne informacije so se nanašale na nove dokaze o navzočnosti škodljivega organizma v Franciji, pri čemer se je napadenost pojavila veliko dlje proti severu kot pri prejšnjih primerih in ni potrjenih dokazov o viru okužbe. Glede na mnenje Združenega kraljestva širjenje škodljivega organizma proti severu skupaj z negotovostjo glede njegove smeri širjenja kaže na povečano tveganje zaradi tega škodljivega organizma in utemeljuje uvedbo teh ukrepov.

(15) 21. aprila 2020 so bile z navedenimi nacionalnimi ukrepi spremenjene uredbe Združenega kraljestva „Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) Regulations 2019 (Statutory Instrument 2019/1517)", zlasti uredbe 2(6)(b)(iii), 2(7) in 2(8) iz uredb Združenega kraljestva „Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) (Amendment) Regulations 2020" ([6]) (v nadaljnjem besedilu: uredbe Združenega kraljestva). Ti ukrepi so začeli veljati, preden so se začele razprave v Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo.

(16) V zvezi z organizmom *Xylella fastidiosa* so v uredbah Združenega kraljestva določeni ukrepi, ki jih je Združeno kraljestvo Komisiji priglasilo 10. marca 2020.

(17) Izvedbeni sklep (EU) 2015/789 določa ukrepe proti naselitvi in širjenju organizma *Xylella fastidiosa* v Uniji. Na podlagi znanstvenega in tehničnega razvoja so bile zahteve glede premika gostiteljskih rastlin navedenega škodljivega organizma po ozemlju Unije spremenjene z več akti, nazadnje z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2018/1511 ([7]). Navedeni ukrepi temeljijo na vrsti nedavnih znanstvenih mnenj Agencije ([8]). Določene so bile zahteve za premike občutljivih rastlin znotraj Unije, tako z razmejenih območij kot iz drugih delov Unije. Stalni odbor za rastline, živali, hrano in krmo je o navedenih ukrepih nadalje razpravljal, da bi se sprejela nova izvedbena uredba Komisije, ki bi razveljavila in nadomestila Izvedbeni sklep (EU) 2015/789.

(18) Glede na to ukrepi iz uredb Združenega kraljestva niso sorazmerni z ugotovljenim tveganjem. Čeprav se nekatere določbe uporabljajo za rastline, ki izvirajo z območij, ki niso razmejena območja in na katerih navzočnost organizma *Xylella fastidiosa* ni znana, je v uredbah Združenega kraljestva določeno, da morajo navedene rastline vsaj eno leto pred izvozom rasti na registriranem in nadzorovanem mestu pridelave, ki je obdano z 200-metrskim območjem, za katero je znano, da je prosto škodljivega organizma, in da morajo biti vsako leto pregledane na podlagi intenzivnega vzorčenja in testiranja, nadaljnji pregled pa se opravi tik pred njihovim premikom. Ta ukrep uvaja dodatne omejitve k členu 9 Izvedbenega sklepa (EU) 2015/789, katerega določbe že določajo strožje pogoje za premike navedenih rastlin, če izvirajo z območij, ki niso razmejena območja. Ta ukrep je nesorazmeren glede na ugotovljeno tveganje, ker *naknadno* in huje moti trgovino z zadevnimi rastlinami, kot je utemeljeno z najnovejšim znanstvenim mnenjem Agencije ([9]), objavljenim maja 2019. Poleg tega je bilo od zadnje spremembe Izvedbenega sklepa (EU) 2015/789 leta 2018 pri premikih gostiteljskih rastlin organizma *Xylella fastidiosa* v Uniji zabeleženo le zanemarljivo število prestrežb glede na obseg zadevne trgovine, v letu 2020 pa nobene. Kar zadeva asimptomatsko obdobje okuženih rastlin, na katero se sklicuje Združeno kraljestvo, je Agencija v svojem najnovejšem mnenju iz maja 2019 navedla, da so lahko pregledi, ki temeljijo na vidnih simptomih, problematični za zgodnje odkrivanje škodljivega organizma pri nekaterih gostiteljih tudi zato, ker več dejavnikov prispeva k pojavu navedenih simptomov (npr. rastlinska vrsta, raven bakterijskega inokuluma, podvrste zadevnega organizma *Xylella fastidiosa* in

([6]) The Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) (Amendment) Regulations 2020, UK Statutory Instruments, 2020 No. 381, Regulation 2.

([7]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/1511 z dne 9. oktobra 2018 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2015/789 glede ukrepov za preprečevanje vnosa organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) v Unijo in njegovega širjenja znotraj Unije (UL L 255, 11.10.2018, str. 16).

([8]) *EFSA Journal* 2015;13(1):3989, 262 str., doi:10.2903/j.efsa.2015.3989; *EFSA Journal* (2016); 14(10):4601, 19 str. doi:10.2903/j.efsa.2016.4601.

([9]) *EFSA Journal* 2019;17(5):5665, 200 str. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5665.

podnebne razmere). Zato je za rastline, na katere se nanašajo uredbe Združenega kraljestva, v Izvedbenem sklepu (EU) 2015/789 določeno, da se izvajajo intenzivni pregledi na podlagi vzorčenja in testiranja, ne glede na prisotnost simptomov. V razpravah v Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo o osnutku akta, s katerim naj bi se razveljavil in nadomestil navedeni sklep, je bil potrjen ta pristop na podlagi razpoložljive znanstvene in tehnične ocene.

(19) Zato začasni ukrepi, ki jih je sprejelo Združeno kraljestvo, niso ustrezno utemeljeni. Poleg tega rezultati intenzivnih kampanj spremljanja, ki so jih izvedle države članice v skladu z navedenim sklepom, potrjujejo navzočnost organizma *Xylella fastidiosa* v nekaterih delih Italije, Francije, Španije in Portugalske, kjer so bili izbruhi ustrezno razmejeni in se zanje izvajajo strogi nadzorni ukrepi.

(20) Enako velja za ukrep, uveden z uredbami Združenega kraljestva, v zvezi z uvozom rastlin vrst *Olea europaea* L. in *Prunus dulcis* L. v Združeno kraljestvo z območij, na katerih je znana navzočnost organizma *Xylella fastidiosa*, ki je v skladu z navedenimi uredbami dovoljen le, če so te rastline štiri leta pred njihovim izvozom ali, če gre za mlajše rastline, v njihovi celotni življenjski dobi rasle na fizično zaščiteni enoti pridelave. Sedanji ukrepi Unije že uvajajo stroge pogoje za te rastline, kadar se gojijo na razmejenih območjih. Z obdobjem štirih let, ki je določeno v uredbah Združenega kraljestva, naj bi se zagotovilo, da je preteklo dovolj časa, da se simptomi škodljivega organizma izrazijo, če je navzoč na rastlini. Tak cilj je obravnavan v členu 9 Izvedbenega sklepa (EU) 2015/789, ki zahteva pridelavo navedenih rastlin na enotah, zaščitenih pred žuželkami, ter intenzivno vzorčenje in testiranje med njihovim rastnim ciklom, ne glede na prisotnost simptomov, vključno z uradnimi pregledi, ki naj bi se opravili časovno čim bliže času premika.

(21) Začasni ukrepi, ki jih država članica sprejme v skladu s členom 52(2) Uredbe (EU) 2016/2031 za zmanjšanje tveganja iz člena 52(1), se morajo zaradi svoje posebne ciljno usmerjene narave uporabljati le v izjemnih primerih. Poleg tega in na podlagi razprav, ki so potekale v Stalnem odboru za rastline, živali, hrano in krmo v letih 2019 in 2020, noben ukrep, sprejet z uredbami Združenega kraljestva, ni bil ocenjen kot sorazmeren ali upravičen, da bi ga vključili v akt, ki bo razveljavil in nadomestil Izvedbeno uredbo (EU) 2015/789. Začasni ukrepi na podlagi člena 52(2) Uredbe (EU) 2016/2031 se smejo uporabljati samo izjemoma in ne morejo biti sredstvo za izogibanje večinskemu glasovanju.

(22) V zvezi z organizmom *Ceratocystis platani* so v uredbah Združenega kraljestva določeni ukrepi, ki jih je Združeno kraljestvo Komisiji priglasilo 10. marca 2020. Navedeni ukrepi so strožji od ustrezne zahteve iz točke 17 Priloge VIII k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/2072, po kateri je dovoljeno tudi, da zadevne rastline za saditev pod določenimi pogoji izvirajo z mesta pridelave, prostega škodljivega organizma, in ne le z območja, prostega škodljivega organizma. Ukrepi iz Izvedbene uredbe (EU) 2019/2072 za notranje premike rastlin rodu *Platanus* L. za saditev temeljijo na najnovejšem znanstvenem mnenju Agencije o oceni tveganja in možnostih zmanjšanja tveganja v zvezi z organizmom *Ceratocystis platani* v EU ([10]). Od sprejetja navedene uredbe ni bilo na voljo nobenih novih znanstvenih ali tehničnih dokazov, Združeno kraljestvo pa prav tako ni predložilo nobenih novih informacij. V Prilogi VIII k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/2072 so bili za mesta proizvodnje, prosta škodljivega organizma, določeni dodatni pogoji v primerjavi z ukrepi iz Direktive Sveta 2000/29/ES ([11]), da bi se zagotovila večja gotovost v zvezi z nenapadenostjo rastlin rodu *Platanus* L. za saditev, s katerimi se trguje. Ukrep iz uredb Združenega kraljestva zato ni ustrezno utemeljen z novimi znanstvenimi ali tehničnimi dokazi, ki so bili objavljeni od sprejetja Izvedbene uredbe (EU) 2019/2072.

(23) Poleg tega je v uredbah Združenega kraljestva določeno, da se lahko vse navedene rastline in rastlinski proizvodi premikajo iz Unije na njeno ozemlje le, če jih spremljajo uradne izjave, ki potrjujejo skladnost z določbami navedenih uredb.

([10]) *EFSA Journal* 2016;14(12):4640, 65 str. doi:10.2903/j.efsa.2016.4640.

([11]) Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

(24) Po začetku veljavnosti uredb Združenega kraljestva je Komisija 28. aprila 2020 obvestila Združeno kraljestvo, da navedeni novi nacionalni ukrepi presegajo obstoječe zahteve, niso podprti z najnovejšimi znanstvenimi dokazi in so nesorazmerni. Zato je Komisija v skladu s členom 52(4) Uredbe (EU) 2016/2031 od Združenega kraljestva zahtevala razveljavitev ali spremembo navedenih ukrepov. Vendar Združeno kraljestvo ukrepov še ni razveljavilo ali spremenilo niti ni navedlo, da bo ustrezno ukrepalo.

(25) Zato je primerno skleniti, da je treba ukrepe iz uredb Združenega kraljestva, ki zadevajo specificirane škodljive organizme in ki glede premikov zadevnih rastlin in rastlinskih proizvodov v Uniji uvajajo strožje zahteve kot pravila Unije, ustrezno spremeniti, da bi bile te uredbe v skladu z zakonodajo Unije.

(26) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Obveznost spremembe uredb Združenega kraljestva „Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) Regulations 2019“

1. V tem členu

(a) „uredbe Združenega kraljestva iz leta 2019 o uradnem nadzoru“ pomenijo: Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) Regulations 2019 (Statutory Instrument 2019/1517);

(b) „uredbe Združenega kraljestva iz leta 2020 o uradnem nadzoru“ pomenijo: Official Controls (Plant Health and Genetically Modified Organisms) (England) (Amendment) Regulations 2020 (zlasti uredbe 2(6)(b)(iii), 2(7) in 2(8)), ki so začele veljati 21. aprila 2020.

2. Združeno kraljestvo spremeni uredbe Združenega kraljestva iz leta 2019 o uradnem nadzoru s črtanjem sprememb v zvezi z organizmoma *Xylella fastidiosa* in *Ceratocystis platani*, ki so bile v navedene uredbe vnesene z uredbami Združenega kraljestva iz leta 2020 o uradnem nadzoru.

Člen 2

Rok za izpolnitev obveznosti

Združeno kraljestvo najpozneje do 20. junija 2020 sprejme predpise, potrebne za uskladitev s tem sklepom.

Člen 3

Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

V Bruslju, 4. junija 2020

Za Komisijo
Stela KIRIAKIDES
Članica Komisije